

je v napetem pričakovanju. Predavanje se prične — napetost pa pade, mesto nje se kaže prehitra utrujenost in z njo nezanimanje. Pa ne, da bi predavanje ne bilo zanimivo, o ne! Otroci ne sprejemajo, ker je predavanje zanje morda pretežno, previsoko. Tudi se taka utrujenost ne kaže pri vseh otrocih v istem razredu. Kdor ima v razredu 2 ali celo več učnih stopenj, bo kar hitro opazil, da starejša učna stopnja prilično se dosti posluša, medtem ko je nižja skoro brez pravega zanimanja. Kljub temu pa vendar še vedno kaj ostane po takem predavanju, ki so je otroci poslušali z manjšim zanimanjem. Potrebno je seveda, da učitelj poslušano snov drugi dan še enkrat obdela, morda poljudneje, če je to potrebno.

Radi racionalnejše izrabe radijskih predavanj bi pa le bilo potrebno, da se program diferencira tako, da so oddaje predvidene za posamezne učne stopnje.

Odeček za šolski radio že dolgo razmišlja v tej zadevi. Seveda se tudi tu pojavljajo ovire, ki niso zgolj denarne, ki pa jih bo prej ali slej treba premostiti — a o tem drugič.

Pero Horn.

Stanovska organizacija JUU Iz sekcije

—s Poslovnik za stanovsko razsodišče. 19 sreskih učiteljskih društev še ni poslalo sprejetih sklepov o poslovniku.

—s Klub prijateljstva vaše kulture — vsem prijaviteljem! O velikonočnih počitnicah — v prvi polovici aprila — se bo predvidoma vršil v Ljubljani sestanek vseh prijaviteljev. V pozitivnem primeru bodo razposlana vsem osebna vabila z navedbo dnevnega reda in točnimi navodili. Prosimo vse tovariše in tovaršice, ki so se prijavi za sodelovanje v klubu prijateljstva vaše kulture, da opozorijo šolska upraviteljstva, naj jim dostavijo došla vabila na počitniški naslov.

—s Klub prijateljstva vaše kulture. Prijave: Malešič Janko, š. upr. v Skočjanu pri Mokronogu; Čopič Venčeslav iz Ljubljane; Mencej Martin, uč. v Trbovljah; Drekonja Ciril, š. u. v Turnišču; Jezeršek Ivan, š. u. v Čajnarjih; Pavčič Marijan, uč. v Rovtah in Roš Fran, uč. v Celju.

—s Učitelji — občinski odborniki. V radovljiskem srezu je občinski odbornik Mokorel Viktor, uč. v Breznici.

—s Brezposelne učiteljske abituriente prosimo, da pošljejo na sr. učit. društva sezname in podatke. Delo odseka pri sekciji JUU je nepopolno in oteženo, ako nima točnih podatkov od vseh brezposelnih učit. abiturientov v banovini.

—s Dostavljanje dopisov kmet, stroke uprav. osn. šol. Pogrešamo sklepe od 20 sreskih učiteljskih društev.

Iz društev:

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LITIJ bo zborovalo predvidoma 21. aprila t. l. v Višnji gori. — Poročene učiteljice — članice JUU, ki še niso doposlale zaveženih podatkov (vidi »Učiteljskega tovariša«) naj to store takoj! Naše sresko društvo ima le 5 članov, ki so s članarino v zaostanku. Prosimo vse prizadete, da poravnajo članarino prve dni aprila. Glasom pravil, moramo vse člane, ki ne poravnajo do aprila svojih obveznosti v organizaciji, črtati iz naših seznamov.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 14. aprila 1934. ob pol 9. uri v Ljubljani v Mestnem domu. Dnevni red bo: 1. Poročila odbornikov. 2. Predavanje prof. Finka iz Maribora. 3. Predlogi. Odbor.

Poročila:

+ JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO MARIBOR — LEVI BREG je zborovalo dne 3. februarja t. l. v Narodnem domu v Mariboru. Od 90 članov je bilo navzočih 71, t. j. 80%; opravičilo se je le 5 članov. Izstopila je tov. Makučeva — radi preemestitve v Maribor. Pristopili so tov.: Kralj Zorislav, Mikuš Stan-ko in Roškar Elizabeta.

Predsednik tov. Vauda je ob otvoritvi pozdravil vse zborovalce, posebej tov. nadzornika I. Tomažiča, sres. kmet. ref. g. svetnika Vl. Kureta, novopristopivše člane in nenašene učit. abituriente (-inje).

Nato je tov. predsednik objavil vse dopise in podal situacijsko ter poročilo o zadnjem predsedniškem zboru. Tov. Mešičkova je poročala o običnem zboru UD v Mariboru. Za izredno skupščino v Mariboru so bili naprošeni lani izvoljeni delegati. Tov. sres. nadzornik in predsednik sta poročala o doslej izvršenih predprijavah za nar. obr. anketo in z zborovalci vred ugotovila, da je baš tozadevna decembrska resolucija našega društva pri vsej nacionalno čuteči javnosti vzbudila mnogo zanimanja in odobravanja, celo tudi izven naše banovine ter — upajmo, oživila misel na tako anketo do skorajšnjega uresničenja. Novo plat tej akciji pa je treba dodati vsekakor tudi še v smeri strnitve gospodarskega delovanja v obmejnem ozemlju, o čemur razmišljajmo istočasno! — Za tem so se razvili prvi razgovori o preskusih z novimi učnimi načrti, o katerih je mnenje vseh, da se njihova preskusna doba naj raztegne na več let in to takrat, ko bomo razpolagali z uredbo in uvedbo enotnih učnih knjig, zvezkov in z minimum učil.

Lepo in vse kmetijske razmere našega sreza upoštevaajoče poročilo je nato podal sre-

ski kmet, ref. g. Kuret in nas seznanil s svojim načrtom glede pospeševanja kmetijstva ob sodelovanju učiteljstva. Obširne predloge v tem pogledu sta podala tov. predsednik in tov. Cvetko Franc. Tov. Cvetko Ivan predlaga, da se v pogledu kompetence društvenih razsodišč priključimo predlogu celjskega učit. društva (glej. »Učit. tov.« št. 19., str. 4.). Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti. S tem je tov. predsednik sklenil zborovanje ter prihodnje (najbrž s predavanjem o Lavtarjevi rač. metodi) napovedal za prvo ali drugo soboto v aprilu t. l.

Tajnik: Predsednik:
Senekovič Alojz, s. r. Vauda Mirko, s. r.

PREDLOG GLEDE POSPEŠEVANJA KMETIJSTVA S SODELOVANJEM UČITELJSTVA.

(Predlagal Vauda M., sprejet pri učit. zbor. 3. februarja 1934.)

S posebnim odlokom je kr. banska uprava dala podlago za dogovorno in složno delo med srez. kmet. referenti in učiteljstvom. Da pa zamore učiteljstvo pri pospeševanju kmetijstva biti še v polnejši meri udeleženo, predlagamo:

1. oblast naj obvešča slično kot sreske in obč. kmetijske odbore ter občinske uprave o vseh zadevah in ukrepih, nanašajočih se na podvig kmetijskih in obč. gospodarskih priključitv in občanov tudi upraviteljstva (učiteljstvo) nar. šol ter naj zahteva v vseh takih akcijah skupne seje, skupno reševanje oziroma predlaganje zadevnih sklepov, 2. vse naše javne kmetij. ustanove, kot: kmetijska družba, sad. rsko in vrtnarsko društvo, vinarska zadruga itd., četudi pri vseh morda vse učiteljstvo radi materialnih težkoč ne more biti vključeno, naj smatrajo šole kot njihovo ž njimi sodelujočo ustanovo, katero naj informirajo o vseh važnih zadevah, zlasti o vseh v šol. kraju nameravanih kmetijsko-gospodarskih načrtih, izobraževalnih, nabavljajalnih, vnovčevalnih in ostalih akcijah.

3. Stik obojih korporacij, dalje kmet. učnih zavodov in strokovnjakov z narodno šolo na kmetih naj vodi do take strnitve, da postanemo vsi kmetijsko-gospodarsko življenje in prizadevanje vodeča enota, ki po deželi naj domuje v šoli!

4. sestaviti je delovni program — večleten načrt ter organizirati sestav in izvedbo tega novega velikega gospodarsko pospeševalnega dela in aparata, da se spet tudi vsa ta sodobno najvažnejša akcija radi breznačrtosti in neorganiziranosti ne porazgubi v brezpomembne uspehe.

PREDLOGI GLEDE ŠOLARSKIH LISTIN.

Preglagatelj: Vauda Mirko.

(Sprejeti pri učit. zbor. 3. II. 1934.)

Ob sklepu I. polletja smo spet dovolj težko občutili, kam vodijo vedne spremembe z uvedbo novih uradnih knjig in šolarskih listin. Kako delo in potratno časa je nam povzročilo napisovanje novega vrstnega reda učnih predmetov v izkaze o šol. napredku za učence 3. do 8. šolskega leta! Kako smo s tem oblikovno skazili sicer praktične in učencem še pozna leta dragocene izkaze! Kako mučno je prenašanje redov iz imenikov v izkaze pri različno se vrstičih učnih predmetih! Kako nepraktične, kratkotrajne in povrh — šolsko blagajno znatno obremenjujoče so novo uvedene dijaške knjizice.

Predlagamo zopetno uvedbo izkazov o šol. napredku z novopredpisano mazvrstivijo učnih predmetov. Odpraviti je nerodno oblikovane in nepraktične sestavljene ter povrh drage zdravstvene liste, ki naj bodo s potrebnimi rubrikami zapodeni — (vnešeni) v matičnih listih. Te je zopet uvesti, jih bolj približati značaju šolarskih popisnic in sicer v obliki pole, kojih prva stran z izboljšano rubrikacijo naj vsebuje osebne podatke, druga oceno napredka, tretja duše. in vzgojeslovni, zadnja stran pa zdravstveni popis učenca.

Uradne knjige in šolarske listine naj bodo končno enkrat stalna, ne vedno se menjajoča se uvedba.

PREDLOG GLEDE POSPEŠEVANJA KMETIJSTVA S SODELOVANJEM UČITELJSTVA.

Predlagatelj: Cvetko Franc.

(Sprejet pri učit. zbor. 3. II. 1934.)

Poleg sokolskih edinic smatramo kot nujno potrebo, da kr. banska uprava uvede na vseh podeželskih narodnih šolah v svrhu polklicne izobrazbe in narodno-državljanjske vzgoje obvezne kmetjsko in gospodinjstvo nadaljevalne šole v zimskem tečaju, izpopolnjenne z ekskurzijami spomladi in v poletju. V teh šolah naj se vrši pouk po načrtu kr. banske uprave dravske banovine teoretično in praktično z upoštevanjem lokalnih razmer in s sodelovanjem sreskih kmetijskih referentov, oziroma strokovnjakinj na gospodinjstvem polju.

Kr. banska uprava pa naj v svojem proračunu skrbi za potrebno predhodno strokovno izobrazbo učiteljstva v posebnih tečajih, ki naj ne bodo pretežno idejni, marveč predvsem praktični. Ista pa naj tudi zagotovi učiteljstvu, ki se z vneto posveti delovanju na kmetijsko- in gospodarsko-nadaljevalnih šolah, primeren honorar, ki naj pri današnjih razmerah ne znaša manj kot 20 Din za učno uro.

Vzporedno s teoretsko-praktičnim poukom v kmetijski, gospodarski in gospodinjstvi stroki naj se obvezno obiskujoča narodno-šolski obveznosti odrasla mladina v teh šolah vzgaja, da se ji razvije in utrdi samozavest in ponos na kmetjski kot najmočnejši in v naši državi najvažnejši stan, da bo hodila v svojem dejanju in nehanju pota prave poštenosti

in pravičnosti, da bo vneto za dobrodelnost in pomoč bližnjemu, dobila veselje do čitanja in nadaljnje izobrazbe, da se ji razvije zmisel za kmetjsko občestvo zlasti pa, da se utrdi v njej izrazita mentaliteta za narodno in državno edinstvo. Kadar bo učiteljstvo doseglo to, nastopijo kot rezultat same ob sebi tudi globoko segajoče izpremembe na političnem polju.

Krajevni šolski oziroma občinski odbori pa morajo v smislu zakona za vsako podeželsko šolo (kjer še to manjka) preskrbeti primerno velik kos zemljišča za zgledne poizkuse v kmetijstvu, takisto naj v zadostni meri dotirajo šolske vrtove, kjer se bodo učenci-ke udeleževali spomladi, poleti in v jesen, dokler traja vegetacija. Za gospodinjstvo-nadaljevalne šole bodo pa krajevni šolski odbori dolžni preskrbeti povsod primeren lokal, ki bo služil kot kuhinja in v pomanjkanju še ene sobe tudi kot jedilnica-obednica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je zborovalo dne 17. februarja t. l. v sokolskem domu v Murški Soboti. Od 129 članov(ic) je bilo navzočih 88, t. j. 68%.

Pred zborovanjem je tov. Štubelj z vzornim nastopom v svojem razredu dokazal, kaj vse se v višji narodni šoli lahko doseže. Obravnaval je prebavo. — G. sreski šumar, ref. ing. Miklavčič je podal nato nekaj navodil o sajenju gozdnega drevja in o letošnjem pogozdovanju, h kateremu se pritegne tudi šolska mladina. — Tov. predsednik je prav obširno in izčrpno poročal o sklepih predsedniškega zbora v Ljubljani dne 14. jan. t. l. ter o važnejših stanovskih zadevah, ki silijo zadnji čas v ospredje. V dopolnilo temu je tov. nadzornik govoril o organizaciji in pokretu borcev Jugoslavije, prešel nato na izpad ban. sv. Kührarja na učiteljstvo, ki je došlo v Prekmurje, in versko-šolske razmere v tukajšnjem srezu. Zborovalci so z burnim protestom soglasno obsodili mertesnična in žaljiva izvajanja obeh prekmurskih ban. sv. Kührarja in Erjavca ter odposlali na merodajna mesta protestno spomenico proti takemu načinu reševanja prekmurskih šolskih in nacionalnih zadev.

Prečitani in sprejeti so bili došli dopisi, na podlagi katerih je prišlo do sledečih sklepov:

1. Radi težkega finančnega položaja društvo ne pošlje delegata na izredno skupščino v Beograd.

2. V fond za brezposelne učit. abituriente se k članarini primakne mesečno po 1 Din. Z nabiranimi sredstvi bo društvo razpolagalo samo.

3. Predlog šentlenartskega društva glede pošiljanja dopisov iz kmetijske stroke tudi šolam, je članstvo sprejelo s pripombo, da se naj pošiljajo samo dopisi o najvažnejših kmetijsko-gospodarskih zadevah.

4) Sekcija naj potom centralne uprave doseže, da min. prosvete čim prej razpiše natečaj za nove šolske knjige, ki bodo sestavljene v zmislu novih učnih načrtov.

5. Sistematizacija učnih mest, po kateri bi bila določena učiteljska mesta vezana na določene uradniške skupine, naj se prepreči, ker bi bila ta v nasprotju z učiteljsko stalnostjo, za katero se borimo.

Tov. nadzornik Velnar je referiral o novem učnem načrtu za osnovne šole in podal v svojem zanimivem predavanju mnogo izbornih misli o osnovah novega učnega načrta, njega praktičnem izvajanju in aplikaciji na posamezne kraje in tipe šol. Razvil je o tem predmetu živahen razgovor.

Tov. Hribar je poudaril, da je postal šolski radio za naše kraje brezpomemben, ker je

nemoten sprejem ljubljanske radio oddajne postaje radi nove mednarodne ureditve valovnih dolžin sploh nemogoče. Zahteval je tudi naj »Učiteljski tovariš«, ki se radi pomanjkanja prostora upira objavljati obširnejša in izčrpnješa poročila o zborovanjih sreskih društev, ne prinaša toliko knjižnih poročil o knjigah »Mlad. matice«, ker s tem list samo izgublja na pestrosti in aktualnosti. — Tov. nadz. je ob koncu pojasnil, kako je izdelati skice šolskih okolišev in opozoril na redna poročila s službenimi podatki o izvenšolskem delu, ki postajajo važni za napredovanje učiteljstva. Tov. blagajnik je še apeliral na članstvo, naj z rednim plačevanjem članarine dvigne društvo iz neprestanih finančnih zadržev.

Gabrijelčič Ivan, preds. A. Sorli, tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Ana Senell: Črna lepota — življenjepis nekega konja. Iz angleščine prevel in pri-krojil Griša Koritnik. Knjiga poljudno in prikupno vzbuja čut do živali in navaja k lepemu ravnanju. Zeleti bi bilo, da je to delo v vseh šolskih knjižnicah.

—k Grlica, revijalna zbirka omladinske muzike. Pred božičem je izšel 1. zvezek, februarja t. l. pa 2. zvezek te prepotrebne revije. Vsakemu zvezku je priložena književna priloga. Revija izdaja in urejuje naš bivši tovariš prof. S. Kumar. Največ člankov v prilogi je podpisanih od našega tov. Iv. Grbca, ki je pred kratkim absolvirala Muzičko Akademijo v Zagrebu.

Vsebinska 1. zvezka: Tajčević? Pjesme do-dolske, Bugarske koledne pjesme; Pozajčić: Četiri svatovske pesme iz Bukovca; Adamič: Slovenske narodne; Grbec: Belokranjske šaljivke; Živković: Igrale babe; Marinković: Novo kolo; J. Stolcer-Slavenski: Uspavanka, Dečja igra (s klav. spremljavo) in Zagorska pesma.

Vsebinska 2. zvezka: Adamič: Beraške pesmi; Papandopulo: Doletel je... Dafino, vino crveno; Dugan ml.: Tri ptičice, Fašnička, Se korenje, Crni kos, Lepe Molivanke; Bajšanski: Tri bugarske pesmi; Grbec: Sedem otroških; Adamič: Svatovska, Tiri, tiri, tinje; Mokranjac: Četiri srpske obredne; Bravičar: Dva polža (s klav. spremljavo).

Revija ima okrog 50 sotrudnikov. Tovariše šolske upravitelje in pevovodje šolskih zborov prosimo, naj revijo naroče. Za vsak, še tako šibak zbor najdete v zbirki primerne pesmi, ki Vam bodo dobrodošle ob priliki nastopov.

Cena reviji (10 zvezkov) je v predplačilu Din 180.—, posameznim zvezkom pa 25 Din. Naroča se: Uprava »Grlica«, Zagreb, Račkoga ul. 6/IV.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

**Naročajte
pri tvrdkah,
ki inšerirajo
v našem
glasilu!**

IGN. ŽARGI
LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 11

Za dame!
Obleke, plašče, bluže, perilo.
Za gospode!
Krasne srajce, velika izbira kravat.
Za otroke!
Oblekce, plaščke, predpasnike, perilo, čepice.
PO PRIZNANO NIZKIH CENAH!

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolo in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve

Vam nudi vedno

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44